

# Valitkaa tänä päivänä!

*”Mutta jos te ette tahdo palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä palvelette – –. Minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.” (Joos. 24:15.)*

## Avaintekstit:

Joos. 24;  
1. Moos. 12:7;  
5. Moos. 17:19;  
5. Moos 5:6;  
1. Kun. 11:2, 4, 9;  
2. Tim. 4:7–8.

J oosuan kirjan viimeinen luku sijoittuu liiton uusimisseremonian yhteyteen, mutta tällä kertaa Israelin iäkkään johtajan johdolla. Vaikka kyseessä ei ole itse liitto, vaan pikemminkin kertomus liiton uusimisseremoniasta, luvussa on muinaisen Lähi-idän suurmunkingas-vasallisopimuksen piirteitä: (1) johdanto, jossa sopimuksen alullepanija, suurmunkingas, yksilöidään; (2) historiallinen esipuhe, jossa kuvataan suurmunkinga ja vasallin välistä suhdetta; (3) liiton määräykset, joissa vasallia pyydetään osoittamaan täydellistä uskollisuutta suurmunkingaalle kiitollisuuden vuoksi ja sen motivoimana; (4) kuuliaisuuden tuomat siunaukset ja liiton rikkomisesta seuraavat kiroukset; (5) vasallin antaman lupauksen todistajat; (6) asiakirjan tallettaminen tulevaa lukemista varten; ja (7) liiton ratifiointi.

Joosua on lähellä elämänsä loppua, eikä hänen korvaajaansa ole näköpiirissä. Liiton uusiminen on muistutus Israelille siitä, että heidän kuninkaansa on itse Jahve, ja että jos he pysyvät uskollisina hänelle, he saavat nauttia hänen suojelustaan. Israel ei tarvitse ihmistä kuninkaakseen. Jumalan johtamana kansakuntana heidän on aina pidettävä mielessä, että heidän ainoa kuninkaansa on Herra.

## SINÄ OLIT SIELLÄ!

”Joosua kokosi Sikemiin kaikki Israelin heimot ja kutsui koolle israelilaisten vanhimmat ja päämiehet, tuomarit ja päälismiehet. Siellä he asettuivat Jumalan eteen.” (Joos. 24:1.)

Sikem oli paikka, jonne Abraham oli rakentanut alttarin saapuessaan maahan ja jossa Jumala antoi hänelle ensimmäisen kerran lupauksen maasta (1. Moos. 12:6-7). Nyt, kun Abrahamille annetut lupaukset ovat täyttyneet, Israel uudistaa liiton Jumalan kanssa juuri siinä paikassa, jossa ensimmäinen lupaus oli annettu aiemmin. Joosuan vetoomus palauttaa mieleen Jaakobin sanat: ”Hylätkää ja hävittäkää siis vieraat jumalanne – -.” (Joos. 24:23; vrt. 1. Moos. 35:2-4.) Tapahtuman maantieteellinen sijainti itsessään välittää kehoituksen osoittaa jakamatonta uskollisuutta Herralle ja hylätä kaikki muut ”jumalat”.

**Lue Joos. 24:2-13. Mihin Jumalan Israelille lähettämä viesti painottuu?**

Jumala itse on tarkastellun menneisyyden pääaihe: ”Minä toin”, ”minä annoin”, ”minä tein”, ”minä lähetin”, ”minä kuroitin”, ”vein teidät sitten sieltä pois”, ”minä pelastin teidät” jne. Israel ei ole kertomuksen päähenkilö, vaan pikemminkin sen kohde. Jumala on se, joka perusti Israelin. Jos Jumala ei olisi puuttunut Abrahamin elämään, he olisivat palvelleet samoja epäjumalia. Israelin olemassaolo kansakuntana ei ole sen esi-isien ansiota, vaan yksinomaan Jumalan armollinen teko. Se, että israelilaiset ovat asettuneet maahan, ei ole peruste kerskailulle, vaan juuri se syy, miksi heidän tulisi palvella Jumalaa.

Herran puheessa tapahtuu useita kertoja siirtymä ”teidän” ja ”heidän” (esi-isien) välillä. Esi-isiä ja Sikemissä olevaa nykyistä sukupolvea kohdellaan yhtenä kokonaisuutena. Joosua pyrkii osoittamaan sen, minkä Mooses vahvisti jo aiemmin (5. Moos. 5:3), ettei Herra tehnyt liittoa vain heidän isiensä kanssa, vaan kaikkien niiden kanssa, jotka olivat läsnä Joosuan puheen aikana. Valtaosa paikalla nyt olleista ei ollut kokenut Egyptistä lähtöä. Heistä ”kaikki” eivät olleet olleet Horbinvuorella. Silti Joosua sanoo, että he kaikki olivat siellä. Lyhyesti sanottuna jokaisen uuden sukupolven on omaksuttava menneisyyden opetukset omalle kohdalleen. Jumala, joka toimi esi-isien hyväksi menneisyydessä, on valmis toimimaan myös nykyisen sukupolven puolesta.

## **NUHTEETTO- MASTI JA USKOLLI- SESTI**

**Mitä Joosua vetosi israelilaisia tekemään? (Joos. 24:14-15). Mitä tarkoittaa palvella Herraa nuhteettomasti ja uskollisesti?**

Joosuan vetoomus ilmaisee selvästi sen tosiasian, että Israelin on päätettävä, säilyttääkö se ainutlaatuisuutensa Luojalleen uskollisena kansana ja elää luvatussa maassa tai häipykö se takaisin yhdeksi monien epäjumalanpalvelusta harjoittavien kansojen joukkoon ilman selkeää identiteettiä, tarkoitusta tai tehtävää. Valinta on heidän.

Joosuan vetoomus on kaksitahoinen: Israelin tulisi pelätä Herraa ja palvella häntä ”nuhteettomasti ja uskollisesti”. Herran pelkääminen ei tarkoita elämää, jossa pitää kärsiä emotionaalisesta epävarmuudesta. Se viittaa pikemminkin syvään kunnioitukseen, joka johtuu toisaalta Jumalan mittamattoman suuruuden, pyhyyden ja äärettömyyden tunnustamisesta ja toisaalta meidän pienuudestamme, syntisyydestämme ja rajallisuudestamme. Jumalan pelko on jatkuvaa tietoisuutta hänen vaatimustensa suuruudesta, ja sen tunnustamista, että hän ei ole vain taivaallinen Isämme, vaan myös jumalallinen Kuninkaamme. Tällainen tietoisuus johtaa Jumalalle kuuliaiseen elämään (3. Moos. 19:14; 3. Moos. 25:17; 5. Moos. 17:19; 2. Kun. 17:34, VKR). Vaikka ”pelko” kuvaa sisäistä asennetta, jonka tulee olla israelilaiselle ominaista, Jumalan kunnioittamisen tulos käytännössä on palveleminen.

Israelilta vaadittavaa palvelemista kuvaa kaksi hepreankielistä termiä: ”nuhteettomasti” ja ”uskollisesti”. Ensimmäistä termiä (*tāmīm*) käytetään useimmiten adjektiivina kuvaamaan uhrieläimen täydellisyyttä. Toinen termi, joka kuvaa Israelin palvelemista, on ’totuus’ tai ’uskollisuus’ (hepreaksi *’āmāt*). Termi viittaa yleensä pysyvyyteen ja vakiintuneisuuteen. Sillä viitataan yleensä Jumalaan, jonka luonteelle on omaista uskollisuus, joka ilmenee Israelia kohtaan.

Uskollinen ihminen on luotettava ja uskottava. Pohjimmiltaan Joosua pyytää Israelia osoittamaan samaa uskollisuutta Jumalaa kohtaan, jota Jumala on osoittanut kansalleen sen historian aikana. Se ei ole pelkästään Jumalan vaatimusten ulkoista noudattamista, vaan sitä, mikä kumpuaa sydämen jakamattomasta sisäisestä johdonmukaisuudesta. Heidän elämässään pitäisi näkyä kiitollisuus Jumalaa kohtaan siitä, mitä hän on tehnyt heille. Pohjimmiltaan näin meidänkin nykyisin pitäisi suhtautua Jeesukseen.

## VAPAA PALVELE- MAAN

Joosua kunnioittaa kansansa vapaata tahtoa ja toivoo, että Israel valitsisi vapaaehtoisesti palvella Herraa pikemminkin kuin pakosta. Tähän pyrittiin käyttämällä tarkoituksellisesti sanoja "olette valinneet" (ks. Joos. 24:22.). Muissa kohdissa *bāhar*, 'valita', kuvaa sitä, kun Jahve valitsi Israelin (5. Moos. 7:6-7; 5. Moos. 10:15; 5. Moos. 14:2). Israelilla on vapaus sanoa "ei" Jahvelle, mutta se olisi järjetöntä ja absurdia. Israel voi sanoa "kyllä" Jumalalle ja jatkaa elämäänsä, tai se voi kääntää hänelle selkänsä ja lakata olemasta olemassa.

**Miten Israel vastasi Joosuan vetoomukseen? (Joos. 24:16-18). Miksi Joosua reagoi heidän vastaukseensa niin kuin hän teki? (Joos. 24:19-21).**

Vastauksessaan israelilaiset tunnustavat, että patriarkkojen ja heidän isiensä Jumala on nyt myös "meidän Jumalamme" (Joos. 24:17-18). He ovat valmiita palvelemaan häntä. Kiistattoman uskollisuuden vakuuttelun jälkeen odottaisimme Joosualta vahvistavia ja rohkaisevia sanoja. Näin ei kuitenkaan tapahdu. Joosuan ja kansan välinen vuoropuhelu saa radikaalin käänteeseen, jossa Joosua näyttää olevan Paholaisen asianajajan roolissa. Hän puhuu ensin Jumalan armollisesta kaitselmuksesta menneisyydessä, ja sitten hän uhkaa heitä sellaisella Jumalalla, jota ei ole helppo palvella.

Joosua tuntee ensimmäisen sukupolven epävakauden. Heikin lupasivat totella Jumalaa (2. Moos. 19:8; 2. Moos. 24:3; 5. Moos. 5:27), mutta kuitenkin unohtivat lupauksensa, kun sanat olivat vielä heidän huulillaan (2. Moos. 32). Joosua haluaa tehdä israelilaiset tietoisiksi useista asioista. *Ensinnäkin* päätös palvella Jumalaa on vakava. Sen tulee muokata koko kansaa Jumalan antaman ilmoituksen mukaiseksi. Tuohon tavoitteeseen pyrkimisen siunaukset ovat ilmeisiä, mutta myös tottelemattomuuden seuraukset tulee ymmärtää täysin. Syntien anteeksianto ei ole ihmiskunnan luovuttamaton oikeus vaan Jumalan armon ihme.

*Toiseksi* israelilaisten päätöksen palvella Jumalaa on oltava heidän oma päätöksensä, ei Joosuan määräämä.

*Kolmanneksi* Israelin on ymmärrettävä, ettei ihminen voi palvella Jumalaa omin voimin. Jumalan palveleminen ei tapahdu mekaanisella liiton määräysten noudattamisella vaan henkilökohtaisesta suhteesta pelastavan Herran kanssa (vrt. 2. Moos. 20:1-2; 5. Moos. 5:6-7).

## EPÄJUMA- LANPAL- VELUKSEN VAARAT

**Lue Joos. 24:22-24. Miksi Joosuan piti toistaa israelilaisille osoittamansa vetoomus, jotta he luopuisivat epäjumalistaan?**

Epäjumalanpalveluksen uhka ei ole teoreettinen. Mooses pyysi jo aiemmin Moabin tasangolla samanlaisessa yhteydessä samaa päätöstä (5. Moos. 30:19-20). Nyt esillä olevat jumalat eivät ole Egyptissä tai joen tuolla puolen, vaan ne löytyvät heidän keskuudestaan (Joos. 24:23, VKR). Siksi Joosua pyytää kansaansa sallimaan sydämensä kääntyä Herran puoleen. Tässä käytetty hepreankielinen termi *nāṭā* tarkoittaa 'venyttää', 'taivuttaa'. Se kuvaa Jumalaa, jonka odotetaan kallistavan korvansa kuuntelemaan rukouksia (2. Kun. 19:16; Ps. 31:3-4; Dan. 9:18). Se on myös asenne, jota profeetat vaativat myöhemmin Israelilta (Jes. 55:3; Jer. 7:24). Sitä käytetään osoittamaan Salomon luopumusta, kun hänen sydämensä kääntyi vieraiden jumalien puoleen (1. Kun. 11:2, 4, 9). Syntisellä ihmissydämellä ei ole luonnollista taipumusta kallistua Jumalan puoleen ja kuunnella hänen ääntään. Meidän osaltamme tarvitaan tietoisia päätöksiä, jotta sydämemme taipuu Jumalan tahdon täyttämiseen.

Israelilaisten vastaus kuuluu kirjaimellisesti: "Hänen ääntänsä me kuulemme" [Joos. 24:24, VKR], mikä korostaa sitä, että kuuliaisuuteen liittyy suhteen kaksi osapuolta. Israelia ei pyydetä noudattamaan rutiininomaisesti elottomia sääntöjä. Liitossa on kyse elävästä suhteesta Herraan, jota ei voi täysin ilmaista pelkillä määräyksillä. Israelin uskonnon ei koskaan ollut tarkoitus olla lakihenkinen, vaan sen piti olla jatkuvaa keskustelua uskossa ja rakkaudessa pyhän ja armollisen Vapahtajan kanssa.

Kansa oli kolmesti luvannut palvella Herraa, mikä Joosuan käskyn mukaisesti olisi merkinnyt vieraiden jumalien poistamista heidän keskuudestaan. Tämän jälkeen ei kuitenkaan mainita, että näin olisi todella tapahtunut. Koko kirjan ajan oli tapana kertoa Joosuan (tai Mooseksen) käskyjen täyttämisestä esimerkkeinä kuuliaisuudesta. Tämän puuttuminen nyt kirjan lopussa jättää Joosuan vetoomuksen avoimeksi. Kirjan keskeinen vetoomus palvella Herraa ei koske ainoastaan Joosuan sukupolvea, vaan myös jokaista uutta Jumalan kansan sukupolvea, joka lukee tai kuulee tämän sanoman.

**Kuinka usein olet luvannut tehdä jotain, mitä et tehnyt?**

## TYÖN PÄÄTTÄ- MINEN HYVIN

**Lue Pyhän Hengen innoittamat Joosuan kirjan loppusanat (Joos. 24:29-33). Millä tavoin nämä sanat eivät ainoastaan katso taaksepäin Joosuan elämään vaan myös eteenpäin tulevaisuuteen?**

Ylipappi päättää Joosuan kirjan ajatuksia herättävästi kertoen jälkikirjoituksessa Joosuan ja Eleasarin kuolemasta. Kertomalla samalla Joosuan, Eleasarin ja Joosefin luiden hautaamisesta, kirjoittaja luo vastakohtaan luvatus maan ulkopuolisen elämän ja luvatussa maassa alkavan elämän välille. Enää ei tarvitse vaeltaa. Johtajien maallisia jäänteitä ei tarvitse kantaa mukana. Patriarkat hautasivat sukulaisensa luolaan (1. Moos. 23:13, 19; 1. Moos. 25:9-10), Sikemistä ostetulle tontille (1. Moos. 33:19). Nyt kansa hautaa johtajansa omalle perintömaalleen, jolloin heillä on tunne pysyvyydestä. Patriarkoille annetut lupaukset ovat täyttyneet. Jahven uskollisuus muodostaa historiallisen punaisen langan, joka yhdistää Israelin jälkeläiset sen nykyisyyteen ja tulevaisuuteen.

Kirjan viimeiset kappaleet yhdistävät koko kertomuksen laajempaan kertomukseen menneisyydestä. Ne avaavat tietä tulevaisuuteen. Canterburyn entinen arkkipiispa lordi George Cary julisti Shrewsburyn Holy Trinity -kirkossa pitämässään juhlapuheessa, että anglikaaninen kirkko oli ”yhden sukupolven päässä sukupuutosta”.

Itse asiassa seurakunta on aina yhden sukupolven päässä sukupuuttoon kuolemasta, ja niin oli myös Vanhan testamentin Jumalan kansan kohdalla. Israelin historian suuri luku päättyy. Sen tulevaisuus riippuu siitä, millaisia vastauksia se antaa moniin tulevaisuutta koskeviin kysymyksiin. Pysykö Israel uskollisena Herralle? Pystyykö se jatkamaan keskeneräistä tehtävää koko maan valloittamiseksi? Pystyvätkö he pitämään kiinni Herrasta, eivätkä sotkeudu epäjumalanpalvelukseen? Joosuan ajan sukupolvi on ollut uskollinen Herralle, mutta säilyttääkö seuraava sukupolvi saman hengellisen suunnan, jonka sen suuri johtaja on viitoittanut? Jokainen Jumalan kansan seuraava sukupolvi joutuu Joosuan kirjaa luakiessaan kohtaamaan nämä samat kysymykset. Heidän menestyksensä riippuu siitä, millaisia vastauksia he antavat jokapäiväisessä elämässään, ja miten he suhtautuvat totuuksiin, jotka he ovat saaneet perinnöksi.

## KERTAUS

**Lisäaineistoa:** Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 2, s. 116–119 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 504–507.

”Egyptistä lähteneen kansan joukossa oli monia, jotka olivat palvoneet epäjumalia; ja tottumuksen voima oli niin voimakas, että käytäntöä jatkettiin salaa jossain määrin vielä Kanaaninmaahan asettumisen jälkeenkin. Joosua oli tietoinen tästä pahuudesta israelilaisten keskuudessa, ja hän näki selvästi vaarat, jotka siitä seuraisivat. Hän toivoi hartaasti, että heprealaisten joukossa tapahtuisi perusteellinen uskonpuhdistus. Hän tiesi, että ellei kansa päättäväisesti palvelisi Herraa koko sydämeästään, se erkaantuisi yhä kauemmas hänestä. – – . Vaikka osa heprealaisesta väkijoukosta oli hengellisiä palvojia, monet olivat pelkkiä muodollisuuksien noudattajia; heidän palvelustaan ei leimannut innokkuus tai vakavuus. Jotkut olivat sydämeltään epäjumalanpalvojia, mutta häpeäsivät myöntää olevansa sellaisia.” (Signs 19.5.1881.)

”Tämä juhlallinen liitto kirjattiin lain kirjaan, jotta se säilytettäisiin pyhänä. Sitten Joosua pystytti suuren kiven tammen alle, joka oli Herran pyhäkön vieressä. Sitten Joosua sanoi kansalle: ”Katsokaa, tämä kivi on oleva todistajana, sillä se on kuullut ne sanat, jotka Herra on puhunut teidän kanssanne. Se on todistava teitä vastaan, jos kiellätte Jumalanne.” Tässä Joosua ilmoittaa selvästi, että hänen kansalle antamansa ohjeet ja varoitukset eivät olleet hänen omia sanojansa, vaan Jumalan sanoja. Tämä suuri kivi seisoi todistamassa seuraaville sukupolville siitä tapahtumasta, jonka muistoksi se oli pystytetty, ja se olisi todistaja kansaa vastaan, jos he joskus jälleen vaipuisivat epäjumalanpalvontaan.” (Signs 26.5.1881.)

### Keskustelunaiheita:

1. Keskustelkaa seuraavan ilmaisun merkityksestä: ”Herra on pyhä Jumala, hän on kiivas Jumala – –.” (Joos. 24:19.) Missä mielessä Jumala on kiivas Jumala?
2. Miten rakkautemme Jumalaan liittyy hänen meille antamaansa valinnanvapauteen? Toisin sanoen, voisimmeko oikeasti rakastaa, jos meillä ei olisi todellista vapautta? Voiko todellista rakkautta koskaan pakottaa? Jos ei, niin miksi ei?
3. Mitkä ovat joitakin käytännön tapoja, joiden kautta tämän päivän seurakunnan johtajat voivat siirtää soihdun seuraavalle sukupolvelle?